מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להבין את ההבדל בין ירושה למורשת
- לזהות דברים מוחשיים ולא מוחשיים שעוברים מדור לדור
- לתרגל מילים מהשורש י־ר־ש

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – הבנה - ירושה מול מורשת

1. ב – כל מה שעובר מדור לדור
2. ב – שיר ששרים במשפחה
3. ב – חפץ, מילה, מנהג, שיר או משחק
4. ב – מהכיתה, מהיישוב או מהעם
5. ב – שתיהן באות מאותו שורש בעברית

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – מורשת כוללת גם דברים לא מוחשיים כמו שיר או ערך
2. נכון – כך נאמר בשיעור לגבי מי שלא נוח לו לדבר על משפחתו
3. לא נכון – השורש קשור להעברה מדור לדור בכלל, לא רק לכסף
4. נכון – מנהגים הם דוגמה למורשת לא מוחשית
5. לא נכון – אפשר להביא גם מילה, מנהג, שיר או משחק - לאו דווקא חפץ ישן

חלק ג' – השלמת מילים מהשורש י־ר־ש

1. הורישה
2. בירושה
3. להוריש
4. מורשת
5. ירושה

חלק ד' – התאמה - מוחשי או לא מוחשי

- 1 – ב (מוחשי)
- 2 – ה (לא מוחשי)
- 3 – א (לא מוחשי)
- 4 – ג (מוחשי)
- 5 – ד (לא מוחשי)

חלק ה' – חושבים על נועם

1. שמורשת היא לא רק חפץ ישן, ואפשר להביא גם מילה, מנהג, שיר או זיכרון מהמשפחה או מהעם
2. לאפשר להביא גם דברים לא מוחשיים, או דברים מהכיתה והיישוב ולא רק מהבית

חלק ו' – כתיבה - ירושה מול מורשת

1. התלמיד יסביר שירושה היא בדרך כלל חפצים או כסף שמקבלים אחרי מישהו, ומורשת רחבה יותר וכוללת גם דברים לא מוחשיים; יביא דוגמה לכל אחת מהמושגים

כרטיס יציאה – מה לחפש

- מילה נכונה מהשורש עם משפט תקין
- דוגמה אמיתית - חפץ, מילה, מנהג, שיר או משחק
- דבר שהתלמיד בוחר להעביר הלאה, מוחשי או לא

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח בשיחה קצרה על חפצים או מנהגים שיש לתלמידים בבית לפני תחילת הדף
- בדיון על נועם כדאי להדגיש רגישות - לא כל התלמידים נוח להם לדבר על משפחתם
- משימת הכתיבה ברמות מאפשרת התאמה אישית - אפשר לתת לתלמידים לבחור רמה בעצמם

דף תרגול: מה זו מורשת ומה ההבדל מירושה

דף התלמיד/ה **עולים חדשים**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

למדנו על דברים שעוברים מסבא וסבתא להורים ואלינו. יש דברים שרואים ונוגעים בהם, ויש דברים שלא רואים אבל הם חשובים מאוד.

📖 מילון קטן:

מורשת	כל מה שעובר מדור לדור - חפצים, מילים, מנהגים
ירושה	מה שמקבלים בדרך כלל מההורים אחרי שהם נפטרים
מוחשי	דבר שאפשר לגעת בו, לראות אותו
לא מוחשי	דבר שאי אפשר לגעת בו - כמו שיר או ערך
מנהג	דבר שעושים כל פעם מחדש, כמו חגיגה מיוחדת
שורש	שלוש אותיות שמהן בונים הרבה מילים בעברית
דור	קבוצת אנשים שחיה באותה תקופה - למשל סבא וסבתא
להוריש	להעביר משהו לדור הבא

1 חלק א' – הבנה - ירושה מול מורשת

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה המילה מורשת מתארת?

א) רק כסף שמקבלים ב) כל מה שעובר מדור לדור ג) רק חפצים ישנים ד) רק שם משפחה

2. מה אי אפשר לגעת בו?

א) שעון ישן ב) שיר ששרים במשפחה ג) תמונה במסגרת ד) בית ישן

3. מה הדוגמאות לדברים שעוברים בירושה?

א) רק חפץ ב) חפץ, מילה, מנהג, שיר או משחק ג) רק כסף ד) רק תמונות

4. מאיפה עוד אפשר לקבל מורשת חוץ מהמשפחה?

א) אין לו שום מורשת ב) מהכיתה, מהיישוב או מהעם ג) רק אם יקנה חפץ חדש

ד) מורשת אפשר לקבל רק מסבא וסבתא

5. למה המילים ירושה ומורשת דומות?

א) שתיהן מילים לועזיות ב) שתיהן באות מאותו שורש בעברית ג) אין ביניהן שום קשר

ד) שתיהן קשורות רק לכסף

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	מורשת כוללת רק חפצים שאפשר לגעת בהם.	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
2	אפשר לקבל מורשת גם מהקהילה ולא רק מהמשפחה.	☐	☐
3	מילים מהשורש י־ר־ש קשורות תמיד רק לכסף.	☐	☐
4	מנהג משפחתי יכול להיחשב חלק מהמורשת.	☐	☐
5	כל ילד וילדה חייבים להביא חפץ ישן כדי שיהיה להם מורשת.	☐	☐

3 חלק ג׳ – השלמת מילים מהשורש י־ר־ש

השלימו את המילה החסרה.

1. סבתא _____ לנו מתכון משפחתי מיוחד.

2. קיבלתי _____ שעון ישן מסבא שלי.

3. אנחנו רוצים _____ לילדים שלנו את האהבה לספרים.

4. ה_____ של המשפחה כוללת מנהגים, סיפורים וחפצים.

5. היא קיבלה _____ גדולה מההורים שלה - בית וכסף.

4 חלק ד׳ – התאמה - מוחשי או לא מוחשי

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. שעון ישן של סבא	___	**א.** לא מוחשי
2. שיר ערש משפחתי	___	**ב.** מוחשי
3. מנהג לבשל ארוחה מסוימת בחג	___	**ג.** מוחשי
4. תמונה ישנה במסגרת	___	**ד.** לא מוחשי
5. ערך של כבוד להורים	___	**ה.** לא מוחשי

5 חלק ה׳ – חושבים על נועם

ענו בקצרה.

1. מה הייתם אומרים לנועם, שמתבייש כי אין לו חפץ ישן להביא?

2. איך אפשר לשנות את המשימה כך שכל ילד וילדה ירגישו שיש להם מה להביא?

6 חלק ו' – כתיבה - ירושה מול מורשת

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו פסקה של 5-6 משפטים: מה ההבדל בין ירושה למורשת? תנו דוגמה אחת לכל אחת. התחילו ב: 'ירושה ומורשת באות מאותו שורש, אבל...'

כרטיס יציאה

כתבו מילה אחת מהשורש י־ר־ש ומשפט איתה

דבר אחד שקיבלתי בירושה (מוחשי או לא מוחשי)

דבר אחד שהייתי רוצה להוריש

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀